

Ad als opleiding: een studie rond een toekomstscenario waard

Hans Daale, Leido
Dag van de Ad, 16 maart 2018

Algemeen

- ▶ Een experiment - interactief en zelfsturend...
- ▶ Komen tot onderwerpen, aspecten en denkrichtingen als het gaat om de Ad, en de invloed op het systeem (gewild en ongewild)...
- ▶ Opstellen van een toekomstscenario...
- ▶ Het is niet de Ad op zich, maar de flexibilisering die hiermee op gang komt

Kern

- ▶ De Ad is nu een zelfstandige opleiding binnen het hoger onderwijs - in het hbo
- ▶ Betekent dit:
 - zelfstandig (be)handelen?
 - eigen beleid?
 - eigen kaders?
 - eigen experimenten?
 - een gerichte strategie per instelling, als hbo, voor de overheid?
- ▶ Kunnen we de eigenheid van de Ad 'optimaliseren'? En wat betekent dit dan?
Voorbeeld (huiswerk)

Twee macro-zaken ter inleiding

- ▶ Arbeidsmarktvoorspellingen
 - kans op werk, mogelijkheden, baankansen
 - over 6 jaarMaar voor de Ad:
 - over 4 jaar?
 - na de Ad: over 2 jaar met een Bachelor?
 - na de Ad, gaan werken... en dan weer een Bachelor gaan doen...
- ▶ Je zou bijna zeggen: Een RAC heeft een full-time medewerker hiervoor nodig...

- ▶ Doelmatigheid:
 - Wat is 'genoeg Ad's in ons land voor ... in een sector ...?
 - Straks bij elke Bachelor een verwante Ad?
 - En bij elke Ad een verwante Bachelor?
- ▶ Mogen alle hogescholen met een Bachelor X ook een Ad X aanbieden?
- ▶ Hoe zit het met de varianten?
- ▶ Nationaal versus regionaal
- ▶ Hebben hogescholen het aanvragen al 'in de vingers'?



Een algemene beschouwing

- ▶ Ad-opleiding is nu zelfstandig, maar het is geen kopie van de Bachelor en Master bij het in de markt zetten ervan
- ▶ De overheid heeft geen aanvullende maatregelen getroffen om de Ad een extra push of een eigen gezicht te geven (een duw in de rug...)
- ▶ De Ad zit wel in de experimenten deeltijd hbo - en daar wordt stevig gebruik van gemaakt, is de indruk, door bepaalde hogescholen

Wat maakt het lastig...

- ▶ Er zijn twee parallelle routes binnen dezelfde sector:
 - Ad (2 jaar) + resterend programma Bachelor = ... jaren
 - Ongedeeld programma voor de Bachelor = 4 jaar
- ▶ De overheid focust nog steeds op de Bachelor
 - Geen 2 x Ad i.p.v. 1 x Bachelor voor wettelijk collegegeld
- ▶ Men verwacht van de hogescholen, in een regio, landelijk - als branche:
 - Ad + resterend B = 4 studiejaren bij verwante opleidingen
 - afspraken binnen en buiten hogescholen

En...

- ▶ Bekostiging hogescholen blijft 4 jaren
- ▶ Geen propedeusediploma, maar de functies van het eerste leerjaar blijven wel bestaan

(Vlaanderen extra leerkrediet...)

Studiekeuze

- ▶ Kiezen voor hbo of werken...
- ▶ Kiezen voor Ad of Bachelor...
- ▶ Kiezen voor Ad + werken... en dan later wel kijken of trainingen voldoende zijn of toch een 'hele' Bachelor

- ▶ Aanpassingen keuzeprocessen
 - mbo en havo
 - voortraject vanuit de hogeschool
 - eerste fase van het hbo

- ▶ BSA / keuzedelen / toelatingseisen

Leerweg-keuzes

- ▶ Studenten en lerenden (volwassenen - LLLerenden...) gaan zelf keuzes maken met alle gevolgen van dien
- ▶ Keuzes kunnen straks leiden tot routes die 'conflicteren' met de formele regels en waarbij onnodige regels worden opgeworpen.
- ▶ Ook: mixen van bekostigd en privaat...
- ▶ Vormen van werken en leren

Strategie hogescholen

- ▶ Toelatingsbeleid
- ▶ Alumni-beleid (volgen - begeleiden - terughalen...)
- ▶ Omgaan met minder studenten...
- ▶ Modellen voor financiering en bekostiging (extern en intern)
- ▶ Ad vernieuwen (LLL)
- ▶ Keuzes maken voor aanbod: opleidingen / varianten / resterend deel
- ▶ En dan allemaal in een OER, met een accreditatie, een borging van toezeggingen...

Hoe dit af te stemmen?

- ▶ Gaat elke hogeschool gewoon z'n eigen gang?
- ▶ Hoe wordt het werkveld erbij betrokken?
- ▶ Hoe vertalen we problemen en uitdagingen naar nieuwe mogelijkheden - ondersteund door de overheid?

- ▶ Komen er landelijke Ad-overleggen?
- ▶ Hoe informeren we de politiek, als het gaat om LLL?
- ▶ Durven we nieuwe vormen in te voeren, voor de Ad?
- ▶ Voorbeeld: een zelfstandige accreditatie voor resterende delen Bachelor? En een eigen doelmatigheid?

En...

- ▶ Hebben we in 2025...
- ▶ In de Bachelors een rendement van 90% na 4 jaren studie
- ▶ Dus de groep langstudeerders in de vierjarige Bachelor is minimaal (want anders...)
- ▶ Het rendement van bekostigde Ad'ers die de bekostigde Bachelor gaan doen, is minimaal 80%
- ▶ 80% van de mbo'ers kiest voor een (verwante) Ad
- ▶ 80% van de Ad'ers die gaat werken, voltooit op een gegeven moment de Bachelor - privaat met veel inbreng van EVC
- ▶ Enz.